

at Staten griber ind, og dette Princip er amerkenet af Amerikas Præsident i hans Budskab forleden Dag.

Jeg skal derfor resumere saaledes, at jeg tror, at det er urigtigt, at de ærede Forslagsstillere ville forsøge paa en almindelig Lovgivning for voksne Mænd. Dansk Industri kan ikke bære det, men jeg tror, de gøre klogt i at gaa fra Industri til Industri og undersøge, hvor de sanitære Hensyn kræve det, og saa undersøge, om Industrien kan bære det, og derefter udarbejde et Forslag i en ganske vist noget mere fyldig og acceptabel Form end det, her foreligger. Til den ærede Indenrigsminister vil jeg rette en Forespørgsel, delvis en Opfordring til at undersøge gennem de Organer, der staa til hans Raadighed, i hvilket Omfang og under hvilke Vilkaar det er muligt at gennemføre ved Lov tvungent Treskifte i saadanne Industrier, der arbejde Nat og Dag, og hvis Forhold netop ere saa udmærkede, som jeg har talt om. Med denne Opfordring til den ærede Minister vilde jeg allerhelst have Lov til at opfordre de ærede Medlemmer til at trække deres Forslag tilbage og lade være at sende det i et Udvalg, som dog, hvad de ærede Medlemmer vide, vil virke og maa virke som en Art Begravelsesudvalg.

Fogtmann: Der er en Regel, som særlig det ærede Medlem for Esbjerg ved mange Lejligheder har benyttet, nemlig den at blive ved at tærsk ind i Tingets Bevidsthed: her er en Sag, der skal fremmes, og saa kommer han igen og kommer igen og hænger paa, og saa kommer det til sidst. Den Regel kan være god, den har mange gode Sider, og jeg vil ogsaa anbefale den i mange Tilfælde, men den kan ikke stilles op som en ubetinget Regel, thi for at en Ting skal kunne lykkes, er det heldigvis saadan ogsaa i dette Ting, at den maa være bygget paa fornuftige og sunde Grundsætninger, tage Hensyn til, hvorledes Udviklingen uden for denne Sal former sig. Men tages dette Hensyn, og er Sagen bygget paa saadanne Omstændigheder, saa er det sikkert, at det er en Støtte for Sagen, at den bliver ved at komme igen, og at de, der have rejst den, blive ved at holde Modet oppe og arbejde paa den, saa vil den Tid efter anden nærme sig mere og mere til sin Løsning og finde den. Denne Regel har Socialdemokratiet ogsaa lagt sig godt paa. Sinde med Hensyn til denne Sag, idet de trolig og trøstig, trods de smaa Skridt, som Udviklingen hidtil er gaaet i den Retning,

blive ved at komme frem med Sagen. Jeg tror, det er rigtigt, at de blive ved, og jeg tror, at det vil stadfæste Reglen for denne Sags Vedkommende, at naar man bliver ved, ikke lader sig skræmme og standse af Genvordighederne paa Vejen, vil Sagen komme til sin Løsning, og jeg tror, det stunder stærkt henimod det, idet den er bygget paa sunde og fornuftige Grundsætninger, og den mere og mere vokser sig ind i Bevidstheden og Forstaaelsen i det danske Folk.

Det er sikkert, at der er sket en overordentlig stor Svingning i den offentlige Mening med Hensyn til Samfundets Ret til at gribe ind i det, man kalder de private Arbejdsforhold. For en Snæs Aar eller lidt mere siden vilde Folk have stejlet over den Fordring, at Samfundet skulde normere Arbejdsforhold, der vare Genstand for privat Kontrakt, det kunde slet ikke gaa an. I den gamle Tid var der en Tendens til at betragte det at gaa og drysse bestandig ved sit Arbejde som den ideale Tilstand. Denne Tendens fik sit Udtryk i dette Ting, da vi havde et andet Medlem for Christianshavn end det nuværende, nemlig Malermester Christian Jensen. Han saa Idealet i den Tilstand, som han havde levet i, at Hellig og Søgn, tidlig og silde gik man i sine Arbejdsklæder og nuslede, og naar der saa bød sig noget Arbejde, klemte man paa. Det var det, der bragte ham til at give den bekendte Skildring af, hvorledes han og hans Svende gik i deres Arbejdsklæder om Søndagen — det var særlig Søndagsarbejdet, der var Tale om —, og naar der saa kom en af hans Bekendte og sagde: „Mal mig den, Jensen!“ var det saa dejligt, at de straks kunde stryge Genstanden, og Manden kunde saa faa den med hjem med det samme. Den Gang slog denne Tale om den gammeldags Tilstand virkelig an, nu tror jeg ikke, at dette Slagord: Mal mig den, Jensen! vilde gøre sig. Der er siden den Tid kommen en Strømning op, der har drejet Tankerne i en helt anden Retning.

Det har ogsaa vist sig, at at i et med det her omhandlede nær beslægtet Forhold, nemlig Helligdagsloven, har der gjort sig Bestræbelser gældende af samme Art, som her paakaldes. Loven kaldes nok Helligdagslov i daglig Tale, men den har ikke noget med Hellighed at gøre, det er en ren Arbejdslov. Der forbavser det intet Menneske nu til Dags, at Samfundet griber ind i de private Forhold og sørger for i visse Henseender at normere Arbejdstiden og Arbejdsbetingelserne paa den